

Čas přípravy
120 minut

Čas realizace
60–90 minut

Prostor
klubovna

Roční období
zima

Počet účastníků
minimálně 2

Věková kategorie
nečte/nepíše

MEDVÍĎĚ – MEDOVÁ VYCHÁZKA (ZA VČELIČKAMI)

Obecný cíl:

Rozvoj těchto kompetencí: k učení, ke komunikaci, pracovní.

Konkrétní cíl:

Seznámení se s životem včel, využitím medu. Zapojení více smyslů.

Motivace:

Děti milují sladkosti. Lidstvo ale cukru užívá poměrně krátkou dobu. Před jeho hromadnou výrobou se hojně užívalo medu, který je dokonce zdravější. Tato sladkost nám pomůže budovat úctu k práci (kterou musí včelaři vykonat) i k přírodě.

Legenda:

Jednoho krásného dne se medvíďe ..... vydalo prozkoumat další cestičku, která vedla od jeho brlohu. Dovedla ho až na kraj lesa. Jé, tam to tak krásně vonělo a najednou uslyšelo takové divné bzučení. „Co to asi je?“ říká si a jde dál cestou, až dojde k malým barevným domečkům, u kterých to bzučení bylo slyšet nejvíce. Víte děti, co medvíďe ..... našlo? Jsou to včelí úly. Tam bydlí včelky a sbírají med.

„Já bych si tak rád lízнул toho sladkého a voňavého,“ řeklo si medvíďe. Ale jak se k tomu sladkému medu dostat? Najednou si všimlo člověka, který měl na hlavě něco podivného, vypadalo to jako síť a sítko dohromady, a v ruce držel konvičku a z té se kouřilo. Víte děti, kdo to je? – Je to pan včelař. Ten se o včeličky stará a na oplátku od nich dostává med. „Co asi ten pan včelař všechno musí umět?“ ptalo se medvíďe ..... „Musím se jít zeptat sovíka, třeba mi poradí.“ Nebo to zvládnete vy, děti?

Sovík ..... právě listoval ve své moudré knize (encyklopedii) a když se ho medvíďe ..... zeptalo, jak je to s včeličkami a včelařem, tak mu povědělo:

„Včelař se stará o včeličky, pečuje o jejich domečky, kterým se říká úly, aby v nich bylo čisto a uklizeno, dbá na to, aby včeličky měly úly postavené vždy tam, kde je dostatek květin, ze kterých potom sbírají šťávu, které se říká nektar, a nosí ji do úlu. Když není dost jídla pro včeličky, tak je dokrmuje směsí cukru a vody, aby včeličky neměly hlad. A když nastane ten pravý čas, může posbírat z úlů od včeliček jejich med.“

Potřeby:

Pastelky, sklenice různých druhů medů, lžičky.

Pro výrobu svíček ze včelího vosku: mezistěny, knoty (ideálně předem nastříhané podle velikosti mezistěn – tedy budoucích svíček), nožik na nařezání mezistěn, případně fén na změknutí mezistěn.

Zdobení perníčků: upečené perníky, cukrová poleva (cukr moučka, vaječný bílek, citronová šťáva), zdobíčka, pečicí papír.

K tomuto metodickému listu je pracovní list P7A.

Provedení:

Po přečtení úvodního příběhu rozdáme dětem pracovní listy.

Úkoly

1. Prohlédnout si úly a vybarvit je.
2. Označ, která včelička nosí med do kterého úlu, stejnou barvou, jakou vybarvíš kytičku u včeličky.
3. Přimaluj včeličkám tykadla a zadečky.
4. Pomoz včeličkám postavit (domalovat) medovou plástev. Tento úkol je pro děti poměrně obtížný, nezapomeneme proto za každý pokus pochválit!

Vzhledem k tomu, že se jedná o schůzku medovou, lze zapojit více smyslů než pouze zrak a sluch. Čich – vůně medu a voskových mezistěn. Chuť – je možné dát dětem ochutnat – zdravé medové bonbony (prodávají se ve včelařských prodejnách), různé druhy medu (lesní, luční, květový jednodruhový apod.) – při této činnosti je třeba dbát na hygienu – děti by po sobě neměly používat stejnou lžičku. Hmat – mohou si vyzkoušet, že je med lepkavý.

Při ochutnávání a očíhávání si vedoucí s dětmi může vyprávět o tom, k čemu všemu lze med použít.

Výroba svíček ze včelího vosku

Pro výrobu svíček je nejvhodnější použití mezistěn. Mezistěny koupíme ve včelařské prodejně spolu s knotem. Mezistěnu položíme na rovnou desku, přiložíme knot a knot „zabalíme“. Pokud mezistěna při rolování praská, může ji oddílový vedoucí zahřát fémem (protože děti nesmějí pracovat s elektrickými zařízeními zapojenými přímo do sítě), případně dát změknout na teplejší místo.

Zdobení perníčků cukrovou polevou

Vyžaduje přípravu dopředu. Někdo z dobrovolníků připraví doma perníky – mohou být různé tvary (třeba vánoční nebo velikonoční motivy). Ze směsi moučkového cukru, vaječného bílku a citronové šťávy se umíchá hladká poleva, kterou plníme do zdobicích sáčků, které buď vyrobíme například z pečicího papíru nebo igelitového sáčku, či zakoupíme v obchodě. Děti si mohou nazdobit perníček podle své fantazie, případně je možné nabídnout nějaké vzory. Po zaschnutí si děti mohou perníčky odnést domů nebo je můžeme zabalit do celofánových sáčků a děti je mohou dát jako dárečky, např. na besídku.

Pro odpočinek můžete zvolit například níže uvedenou pohybovou aktivitu:

Sbírání nektaru

Vystříhejte papírové květiny a jako střed vždy použijte víčko od PET lahve (musí být stejný počet od jedné barvy). Děti rozdělíte do skupin a každé skupince přiřadíte jednu barvu středu květiny (víčka). Jejich úkolem je posbírat co nejvíce nektaru (víček) a donést je do svého úlu. Na zavolání „Pozor, sršeň!“ vběhne do prostoru vedoucí a chytá děti. Hra končí, když sršeň pochyťá všechny včelky. Zvítězí ta skupinka, která nasbírá více nektaru (víček).

Tato aktivita přibližuje Ideály Pionýra: Příroda a Poznání.

Přístup k dětem se specifickými vzdělávacími potřebami:

Vysvětlete dítěti instrukce ještě jednou a ověřte si, zda jim rozumí. Nevystavujte dítě zbytečně časovému tlaku – úkoly z pracovního listu prokládejte relaxačními cviky, na každou úlohu ponechte max. 10 minut. Chyby, které dítě určitě udělá, s ním rozeberte a navedte ho na správné řešení. Každé správné vybarvení květiny a úlu či pokus o dokončení včelího plástu náležitě pochvalte!

Pozor na:

Pokud budeme ochutnávat med, je třeba důsledně dbát na hygienu.

Při práci s fénem musíme dbát na to, že děti nesmějí na elektrická zařízení zapojená do sítě sahat.

Je vhodnější si mezistěny nařezat předem.

Pozor na potravinovou alergii.

Moje poznámky: